

כבוד נשיא המדינה מר שמעון פרס,
כבוד ראש הממשלה מר אהוד אולמרט,
כבוד נשיאת בית המשפט העליון השופטת גברת דורית בייניש,
כבוד הרב הראשי לישראל הרב יונה מצגר,
כבוד הראשון לציון הרב הראשי לישראל הרב שלמה עמאר,
כבוד הראש הרוחני של העדה הדרוזית בישראל שיח' מופק טריף,
חברי המועצה להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה,
ועדת הפרס הנכבדת,
זוכי פרס נשיא המדינה ופרס ראש הממשלה לשנת תשס"ח,
בני משפחה, חברים ואורחים יקרים,

בשם זוכי פרס נשיא המדינה להנצחת זכרו של הנשיא עזר וייצמן זכרונו לברכה, ובשם
זוכי פרס ראש הממשלה להנצחת זכרו של ראש הממשלה משה שרת זכרונו לברכה,
ברצוני להודות למועצה להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה ולוועדת הפרס
על החלטתם להעניק לנו את הפרסים לשנת תשס"ח. אנו מודים לכבוד הנשיא מר שמעון
פרס ולכבוד ראש הממשלה מר אהוד אולמרט על הכבוד בו זיכו אותנו בהעניקם לנו
פרסים אלה.

היחס המיוחד לעדה הדרוזית היה בבסיס המדיניות הציונית כלפי הדרוזים שעוצבה על ידי
משה שרת זכרונו לברכה, בהיותו ראש המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית. משה
שרת קידם את הרעיון לפתח זהות ייחודית לעדה הדרוזית ולארגנה על בסיס לאומי
עצמאי, כך שתוכל לטפח באופן חופשי ובהתאם לרצונה את ערכיה הדתיים, הלאומיים
והחברתיים. בהיותו ראש ממשלה הינחה משה שרת לפעול על פי מדיניות זו ולהעדיף את
הדרוזים על פני המיעוטים האחרים. שרת גילה רגישות ואנושיות בטיפול בבני המיעוטים
והדרוזים בכללם. לאחר תום מלחמת העצמאות אישר ראש הממשלה דוד בן-גוריון תוכנית
של צה"ל לפנות כפרים נוצריים וכפר דרוזי בגליל כדי להרחיב את חגורת הביטחון לאורך
הגבול עם לבנון. שר החוץ שרת התנגד לכך נמרצות והתנגדותו הביאה לביטול התוכנית.
משה שרת ייחס חשיבות רבה ליחידה הדרוזית בצה"ל וראה בקיומה ביטוי לשיוויון בו
נוהגת המדינה כלפי הדרוזים והוכחה לכך שבהחלט תיתכן נאמנות מלאה של מיעוט אתני

למדינת ישראל. שרת חשש שפירוק היחידה עלול לקומם את העדה הדרוזית בארץ ולהזיק לתדמיתה של ישראל בארצות השכנות. בנימוקים אלה הצליח לסכל פקודת מטכ"ל שקבעה כי יש לפרק את היחידה הדרוזית.

משה שרת היה רגיש לסבלם של דרוזים מעבר לגבולות המדינה ופנה למעצמות כדי שיפעלו להרגעת המצב בהר הדרוזים בסוריה עקב הנגישות של שישכלי. הוא ראה בפנייתו חובה שהמדינה חייבת לאזרחיה הדרוזים על נאמנותם ועזרתם ליהודים בעת צרה, והיה מעוניין שהמיעוטים במזרח התיכון ידעו שהם יוכלו למצוא במדינת ישראל אוזן קשבת למצוקותיהם. משה שרת ניווט בזהירות ובחוכמה את מדיניות ישראל בעת המאורעות בהר הדרוזים והשכיל להפגין פעילות דיפלומטית יעילה מבלי להיגרר להרפתקאה של התערבות צבאית.

ממשלות ישראל אימצו את מדיניותו של משה שרת כלפי הדרוזים שעיקריה היו העדפת הדרוזים על פני מיעוטים אחרים והענקת שיוויון מלא לדרוזים במדינת ישראל.

במהלך כל שנותיה של המדינה הוכיחו הדרוזים נאמנות מלאה למדינת ישראל, אך על אף מאמצי הממשלות השונות טרם הושג במלואו השיוויון המיוחל. בתוקף העובדה שהדרוזים קשרו את גורלם בעתיד המדינה, והם שותפים מלאים בהגנה על ביטחונה, ישראל חייבת לנקוט מדיניות של העדפה מתקנת כלפיהם. במסגרת זו, ועל מנת לסייע לממשלה במימוש החלטותיה בדבר הענקת שיוויון לדרוזים בישראל, מוצע להקים רשות לאומית לקידום השיוויון לדרוזים בכל תחומי החיים במדינה. רשות זו תוודא שההחלטות בדבר השיוויון תתורגמנה לתוכניות עבודה מפורטות במשרדי הממשלה, שיוקצו סעיפים תקציביים מתאימים למימושן ושהן יוצאו מן הכח אל הפועל. לא ניתן, כמובן, להגיע לפתרון מהיר, כולל ומלא של כל בעיות העדה הדרוזית בישראל, אך חשוב לפעול בצורה שתוכיח לעדה כי בעיותיה דומות לבעיות החברה הישראלית היהודית ולא חריפות יותר. שיוויון בבעיות, קל וחומר פתירתן, יביאו לצמצום תחושת הקיפוח, להגברת תחושת השיוויון ולהמשך קיומה של הנאמנות הבסיסית של הדרוזים למדינה.

תודה רבה לכם.